

KS. TOMASZ POWROŹNIK

UKSW WARSZAWA

ORCID 0009-0001-1162-6100

DROGA KOŚCIOŁA W STANACH ZJEDNOCZONYCH DO PEŁNEGO UCZESTNICTWA W EUCHARYSTII – WYZWANIA, RZECZYWISTOŚĆ, PESPEKTYWY

1. Wprowadzenie

Droga Kościoła w Stanach Zjednoczonych do pełnego uczestnictwa w Eucharystii została otwarta, a Lud Boży intensywnie działa, aby poprzez świadectwo życia zaprosić innych do Kościoła i pomóc im zrozumieć tajemnicę Eucharystii. Wciąż wielu chrześcijan pozostaje nieświadomych obecności żywego Boga w tym sakramencie. W odpowiedzi na ten duchowy brak Kościół katolicki w USA podjął w latach 2022–2025 wyjątkową inicjatywę – Narodowe Odrodzenie Eucharystyczne. Dzięki kierownictwu biskupów katolickich wierni zostali zaproszeni do pogłębionego spotkania z Jezusem obecnym w Eucharystii, mającego na celu formację, uzdrowienie, nawrócenie i jedność¹. Kongres Eucharystyczny, będący centralnym punktem tego odrodzenia, obfitował w duchowe przeżycia, których dostarczały codzienne Msze święte, adoracja Najświętszego Sakramentu, procesja eucharystyczna, modlitwa różańcowa i sakrament pokuty. Wydarzenia te, wzbogacone wystąpieniami pobożnych mówców, wystawami i koncertami, stworzyły głębokie doświadczenie Kościoła zgromadzonego wokół żywej obecności Chrystusa. Podczas końcowej Mszy świętej wysłannik papieski, kardynał Luis Antonio Tagle, przekazał przesłanie od papieża o potrzebie nawrócenia ku Eucharystii jako odpowiedzi na wyzwanie słabnącej wiary w realną obecność Chrystusa w Najświętszym Sakramencie. Mimo odpływu wiernych w USA, ci, którzy trwają w wierze eucharystycznej, pozostają wytrwali, stając się żywym świadectwem Kościoła².

¹ Por. C.R. Schena, *How to Walk with Young Adults, Part I: The Art of Eucharistic Accompaniment*, „National Eucharistic Revival”, October 30, 2024, s. 1–2.

² Por. Ch. Muth, *Most U.S. Catholics Believe the Eucharist Is Just a Symbol. The Bishops Want to Change That*, „America Magazine” October 26, 2021, s. 1–2, <https://www.americamagazine.org/politics-society/2021/10/26/communion-bishops-real-presence-241714>.

Celem niniejszego artykułu jest omówienie wyzwań i działań Kościoła katolickiego w USA w zakresie ożywienia wiary eucharystycznej.

2. Wiara i znaczenie Eucharystii dla katolików w USA

Dla wiernych Kościoła katolickiego w Stanach Zjednoczonych, podobnie jak dla katolików na całym świecie, Eucharystia jest „źródłem i szczytem życia” (KKK 1324). Ludność zamieszkująca ten kraj cechuje się dużą różnorodnością. Różne pochodzenia etniczne, wyznaniowe oraz społeczne łączą olbrzymią populację na wielu płaszczyznach, w tym religijnych. W badaniu przeprowadzonym przez American National Election Study (ANES) w 2008 roku zapytano obywateli, którzy ukończyli 21. rok życia i jednocześnie byli chrześcijanami, czy wierzą, że wierni przyjmujący Komunię świętą pod postacią chleba i wina przyjmują Ciało i Krew Jezusa. Większość ankietowanych katolików (74%) odpowiedziała, że wierzy. Równocześnie 59% respondentów zadeklarowało wiarę w przeistoczenie³. Dwa lata później, w 2010 roku, badanie przeprowadzone przez firmę Pew Research Center pokazało, że 45% katolików nie wiedziało, iż Kościół naucza, że chleb i wino w Komunii świętej stają się Ciałem i Krwią Chrystusa.

Późniejsze badanie Center for Applied Research in the Apostolate (CARA) pogrupowały katolików na cztery kategorie w odniesieniu do wiary w rzeczywistą obecność Chrystusa w Eucharystii. Pierwszą grupę stanowią wierni, którym znane jest stanowisko Kościoła i którzy dają wyraz dojrzałej wiary w tę naukę. Druga grupa to katolicy, którzy wierzą w rzeczywistą obecność eucharystyczną, ale wyrażają przekonania sprzeczne z nauczaniem Kościoła. Trzecią grupę tworzą katolicy, którzy nie są świadomi nauczania Kościoła i nie wierzą w rzeczywistą obecność eucharystyczną. Ostatnią, czwartą, grupę stanowią katolicy, którzy znają nauczanie Kościoła, ale jednoznacznie stwierdzają, że nie wierzą w nie⁴.

Badania przeprowadzone przez D'Antonio, Dillona i Gautier w 2013 roku pozwoliły oszacować rozmiar tych grup. Okazało się, że połowa dorosłych katolików deklarujących przynależność do Kościoła nie jest świadoma nauczania Kościoła dotyczącego Eucharystii. Niemniej jednak 63% dorosłych katolików, niezależnie od ich przekonań wobec nauczania Kościoła, wierzy, że podczas konsekracji w trakcie Mszy świętej chleb i wino rzeczywiście stają się Ciałem i Krwią Jezusa Chrystusa⁵.

W badaniu przeprowadzonym przez Pew Research Center (5 sierpnia 2019 roku) większość deklarujących się jako katolicy nie wyraziła wiary w doktrynę

³ Por. M. Gray, *What Do American Catholics Really Know and Believe about the Eucharist?*, „Church Life Journal”, October 17, 2023, s. 1–2, <https://churchlifejournal.nd.edu/articles/what-do-catholics-really-know-andbelieve-about-the-eucharist/>.

⁴ Por. M. Gray, dz. cyt., s. 2.

⁵ Por. tamże, s. 3.

przeistoczenia, stanowiącą kluczowy element wiary katolickiej. Wyniki różnych ankiet przedstawiały się następująco:

- 69% katolików uważało, że chleb i wino używane podczas Komunii są jedynie symbolami Ciała i Krwi Jezusa Chrystusa,
- 31% wierzyło w ich rzeczywistą przemianę,
- 35% respondentów wyraziło wiarę w rzeczywistą obecność Chrystusa w Eucharystii,
- 8% sądziło, że hostie pozostają niezmienione lub są jedynie symbolami,
- 18% opisało procesy związane z postępowaniem po konsekracji (np. skonsumowanie przez księdza, rozdanie, przechowanie na następną Mszę, wyrzucenie),
- pozostałe odpowiedzi (39%) nie mieściły się w żadnej z wcześniejszych kategorii; w tej grupie znalazły się też osoby, które nie udzieliły odpowiedzi na pytanie (18%).

W odpowiedzi na kolejne pytanie, 49% ankietowanych poprawnie wskazało, że Kościół naucza o rzeczywistej obecności Jezusa Chrystusa w chlebie i winie. Natomiast 51% badanych błędnie uważało, że chleb i wino są jedynie symbolami działań Jezusa podczas Ostatniej Wieczerzy, co oznacza, że w ich przekonaniu Jezus jest obecny w konsekrowanych hostiach jedynie symbolicznie⁶.

Wyniki sugerują znaczne zamieszanie dotyczące nauczania Kościoła na temat Eucharystii, ponieważ większość dorosłych katolików nie zna poprawnie jego treści, a mniejszość stanowią ci, którzy potrafią je właściwie zidentyfikować. Po przeprowadzeniu zarówno pytań otwartych, jak i zamkniętych, dotyczących wiary w Eucharystię oraz zrozumienia nauczania Kościoła, respondentom zadano dodatkowe pytania mające na celu wyjaśnienie ich przekonań. Zebrane dane wskazały, że 44% dorosłych katolików wyraziło wiarę w rzeczywistą obecność Jezusa w chlebie i winie, 48% uważało je za symbole działań Jezusa podczas Ostatniej Wieczerzy, a 9% nie zdecydowało się na żadną z dostępnych opcji⁷.

Trzy z czterech poprzednich pytań dotyczyły osobistych przekonań respondentów na temat Eucharystii, jednak nie zawsze uzyskiwano spójne odpowiedzi. Wyniki tych pytań posłużyły do stworzenia nowej zmiennej, która miała reprezentować najbardziej adekwatne zrozumienie całości przekonań respondentów. Analiza wykazała, że niektórzy respondenci wierzą w rzeczywistą obecność Chrystusa w Eucharystii, ale jednocześnie postrzegają chleb i wino jako symbole.

Łącznie 25,2% ankietowanych wyraziło wiarę w rzeczywistą obecność Chrystusa. Różne grupy odpowiadały na pytania otwarte i zamknięte w sposób wskazujący na pewne niezrozumienie lub różnorodne interpretacje teologiczne dotyczące tego, co dzieje się z chlebem i winem po konsekracji. Niewielki odsetek respondentów (1,2%)

⁶ Por. W.V. D'Antonio, *American Catholics in Transition*, Rowman and Littlefield Publishers, Incorporated, Lanham 2013, s. 25.

⁷ Por. tamże.

w pytaniu otwartym wskazał, że chleb i wino są jedynie symbolami, ale w pytaniach zamkniętych wyraził wiarę w rzeczywistą obecność Chrystusa. Jednocześnie 35,8% badanych w żadnym z pytań nie wyraziło wiary w rzeczywistą obecność Chrystusa. Ogółem 63% dorosłych katolików w USA zadeklarowało wiarę w rzeczywistą obecność Chrystusa w Eucharystii⁸. Konferencja Biskupów Katolickich Stanów Zjednoczonych przypominała nauczanie Kościoła, wyjaśniając, że podczas Eucharystii chleb i wino przemieniają się w Ciało i Krew Jezusa Chrystusa, zachowując jednocześnie wygląd chleba i wina⁹.

Aktualne badania wskazują, że katolicy stanowią 23% społeczeństwa Stanów Zjednoczonych, podczas gdy większość osób wierzących należy do kościołów protestanckich. W wielu diecezjach katolicy pozostają kilkuprocentową mniejszością wyznaniową. Na przykład w diecezji Biloxi, w stanie Mississipi, katolicy stanowią jedynie 8,3% ludności, choć ich liczba wykazuje tendencję wzrostową w porównaniu z poprzednimi latami. Jednak ostatnie badania opinii publicznej ujawniły, że w diecezji Biloxi tylko 30% katolików wierzy w rzeczywistą obecność Jezusa w Najświętszym Sakramencie¹⁰.

Badania Pew Research Center pokazują, że jedynie 31% katolików w Stanach Zjednoczonych wierzy w rzeczywistą obecność Jezusa Chrystusa w Eucharystii. Oznacza to, że wielu wiernych, deklarujących się jako katolicy, zmaga się z brakiem wiary lub wiedzy na temat nauczania Kościoła katolickiego¹¹. Statystyki te wskazują na poważne wyzwanie stojące przed Kościołem, które wymaga podjęcia zdecydowanych działań. W odpowiedzi na ten problem biskupi w Stanach Zjednoczonych zainicjowali szereg działań mających na celu przypomnienie i pogłębienie świadomości wiernych o centralnej roli w Eucharystii w życiu Kościoła. Jak przypomina *Katechizm Kościoła katolickiego*: „Eucharystia jest centrum i szczytem życia Kościoła, ponieważ Chrystus włącza Kościół i wszystkie jego członki do swojej ofiary uwielbienia i dziękczynienia, złożonej raz na zawsze Ojcu na krzyżu” (KKK 1407).

3. Główne wyzwania stojące przed Kościołem w USA w zakresie pełnego uczestnictwa w Eucharystii.

Ważnym punktem odniesienia w rozwiązaniu kryzysu wiary są słowa Ewangelii: „Jeżeli nie będziecie spożywać Ciała Syna Człowieczego i nie będziecie pić Jego Krwi, nie będziecie mieć życia w sobie” (J 6, 53). Chrześcijanie przyjmują Ciało

⁸ Por. tamże.

⁹ Por. M. Gray, dz. cyt., s. 3.

¹⁰ Źródło: Archiwum diecezji Biloxi.

¹¹ Por. G.A. Smith, *Just One-Third of U.S. Catholics Agree with Their Church That Eucharist Is Body, Blood of Christ*, Pew Research Center, August 5, 2019, s. 1.

Jezusa Chrystusa i Jego Krew w sakramencie Eucharystii, aby mieć życie w sobie. Eucharystia jest niezbędna dla zbawienia duszy, tak jak jedzenie jest konieczne dla zdrowia ciała. Jan Paweł II pisał: „Wejdźmy, umiłowani Bracia i Siostry, do szkoły świętych, wielkich mistrzów prawdziwej pobożności eucharystycznej. W ich świadectwie teologia Eucharystii nabiera całego blasku przeżycia, «zaraża» nas i niejako «rozgrzewa»”¹². Główna idea tych słów odzwierciedla cele, które biskupi chcieli osiągnąć, zapraszając wiernych do pełniejszego uczestnictwa w Eucharystii.

Żyjemy w czasach chaosu pojęciowego i pychy, które często sprzeciwiają się prawdzie i sprawiedliwości. W takich chwilach człowiek szczególnie potrzebuje spojrzenia pełnego miłości, której uczy Jezus. Potrzebuje również umiejętności wyciągania wniosków z przeszłości, aby lepiej zrozumieć przesłanie Ewangelii. Chrystus zaprasza nas, abyśmy patrzyli na świat Jego oczami – oczami pełnymi współczucia i troski – oraz przekazywali innym Jego naukę poprzez słowa i czyny¹³.

Zadaniem Kościoła jest wskazywanie drogi do przewyciężenia błędów współczesnych ideologii oraz umacnianie życia chrześcijańskiego. Wśród działań podjętych w tym celu dwa wydają się szczególnie istotne. Pierwszym było wyjątkowe poświęcenie całego rodzaju ludzkiego Najświętszemu Sercu Chrystusa Zbawiciela¹⁴. Drugim – wezwanie wszystkich, którzy uważają się za chrześcijan, do zjednoczenia się w Chrystusie, który dla każdego człowieka i dla całych społeczeństw pozostaje „drogą, prawdą i życiem” (J 14, 6).

Dziś bardziej niż kiedykolwiek ludzie potrzebują odważnego świadectwa wiary i miłości. Jezus uczy, że jedynie w Nim można odnaleźć jedność i pokój – zarówno w sercach, jak i na świecie. Zadaniem współczesnych chrześcijan jest nie tylko trwanie w prawdzie, ale także dzielenie się nią poprzez miłość. Patrząc na świat oczami pełnymi miłości Jezusa i ucząc innych Jego przesłania, możemy odpowiedzieć na wyzwania współczesności oraz przyczynić się do budowania kultury opartej na prawdzie, sprawiedliwości i wzajemnym zrozumieniu¹⁵.

Papież Benedykt XVI nauczał, że miłość Jezusa stanie się naszą drogą, a Jego prawda – naszym światłem w ciemnościach. Z wiarą i pokorą chrześcijanin powinien podążać za Chrystusem, odnajdując w Nim źródło nadziei i siły do czynienia dobra, by można było powtórzyć za św. Tomaszem z Akwinu: „Nic, prócz tylko Ciebie samego, Panie!”¹⁶.

Jednak nie wszędzie słowa te mogą stanowić inspirację. W wielu kościołach protestanckich symbolika religijna różni się od katolickiej – brakuje w niej na przykład krzyża z wizerunkiem Chrystusa. W centrum uwagi znajduje się duża ambona, z której głoszone jest słowo Boże, a pastor wygłasza kazanie często kilkukrotnie

¹² Jan Paweł II, Encyklika *Ecclesia de Eucharistia*, Księgarnia św. Jacka, Katowice 2003, nr 62.

¹³ Leon XIII, *Mirae Caritatis – Papal Encyclicals*, Encyklika Papieska, 1–2, (dostęp 31 stycznia 2024).

¹⁴ Por. tamże.

¹⁵ Por. tamże.

¹⁶ Benedykt XVI, *Św. Tomasz z Akwinu (I-III)*, „L'Osservatore Romano” 2010, nr 8–9, s. 50.

dłuższe niż ma to miejsce w Kościele katolickim. Joel Osteen, amerykański pastor i teleewangelista, w jednej ze swoich książek nawiązuje do uczestnictwa wiernych w modlitwach w strefie komfortu, podczas której uczestnicy siedzą w wygodnych fotelach, a wydarzenie jest rejestrowane przez kamery, których obraz wyświetlany jest na dużych ekranach. Występuje chór oraz kilkunastoosobowy zespół, grający utwory gospel i rocka chrześcijańskiego, nadając modlitwie energetyczny, niemal koncertowy charakter¹⁷. Wstęp do tej książki opowiada o mężczyźnie, który zdał sobie sprawę, że ograniczające go myśli i brak wiary we własne możliwości powstrzymują go przed osiągnięciem czegoś więcej. Widząc piękny dom, uznał, że nigdy nie mógłby tam zamieszkać. To uświadomiło mu, że jego myślenie skazuje go na przeciętność. Postanowił zmienić swoje nastawienie i uwierzyć w większe możliwości dla siebie oraz w Boże błogosławieństwo. Wynika stąd zatem przesłanie, zgodnie z którym myśli i postawy kształtują nasze życie, a wiara oraz wynikająca z niej zmiana myślenia otwierają drogę do większych osiągnięć¹⁸.

W Stanach Zjednoczonych takim przykładem modelu Kościoła, opisanym w bestsellerowej książce *Your Best Life Now*, która sprzedała się w milionach egzemplarzy, jest dla wielu ludzi, wychowanych w kulturze marketingu, telewizji, internetu czy mediów społecznościowych, czymś, czego – jak im się wydaje – pragną. Pastora i prelegentów charakteryzuje elegancki wizerunek, a atmosfera budowana jest wokół pozytywnego przekazu. Kazania często dotyczą samorozwoju i poczucia własnej wartości, rzadko natomiast poruszają temat grzechu czy cnót. W niektórych amerykańskich kościołach protestanckich życie religijne przypomina rynek, na którym można wybierać spośród różnych ofert duchowych. Wierni mogą wybrać taki kościół i pastora, który najbardziej im odpowiada. Pastorzy najczęściej są wsparci przez zespół muzyczny, a sama liturgia wygląda niejednokrotnie jak koncert religijny. Po nabożeństwie wierni najczęściej udają się do specjalnie przygotowanej salki na wspólny posiłek, gdzie mogą zakupić pamiątki religijne. Dlatego powinniśmy postawić pytanie: czy ważne jest to, co sobie sami wymyślimy, czy może raczej warto zatroszczyć się o szeroko rozumiany autorytet wiary, co podkreśla ks. Tomasz Kopiczko¹⁹.

4. Działania podejmowane przez Kościół w celu zachęcania wiernych do pełniejszego uczestnictwa w Eucharystii

Odrodzenie eucharystyczne jest dzisiaj jednym z głównych działań podejmowanych w Kościele katolickim w Stanach Zjednoczonych na skalę całego kraju. Odrodzenie

¹⁷ Por. J. Osteen, *Your Best Life Now*, FaithWords, Murray 2015.

¹⁸ Por. tamże.

¹⁹ Por. T. Kopiczko, *Troska o autorytet w wychowaniu do wiary wobec współczesnych wyzwań kulturowych*, „Studia Gilsoniana” 2021, t. 10, nr 3, s. 700–701.

narodowe, czyli *Eucharistic Revival*, zostało zapoczątkowane w święto *Corpus Christi* w 2022 roku i ma na celu przypomnieć znaczenie Eucharystii. Ruch ten ma pobudzić Kościół ponownie do żywej relacji z Jezusem Zmartwychwstałym, który jest obecny swoim Ciałem i Krwią w Eucharystii.

Konferencja Biskupów Katolickich Stanów Zjednoczonych (USCCB) 6 czerwca 2022 roku wydała w Waszyngtonie plan strategiczny na nadchodzące lata²⁰. Tematem przewodnim było odnowienie przez Ciało i Krew Jezusa Chrystusa, które są źródłem uzdrowienia i nadziei dla współczesnego człowieka²¹. Plan ten skupił się na tym, aby jak najbardziej przygotować wiernych na transformację duchową i obudzić uśpioną, często zeszytwniałą wiarę. Celem stało się więc Narodowe Odrodzenie Eucharystyczne. Miało ono pobudzić społeczeństwo do ponownego pójścia za Jezusem, pytając jednocześnie: „czy naprawdę można kochać Boga, nie widząc Go?”²². Aby pobudzić ten ruch do działania, zdecydowano się wprowadzić go do każdej diecezji w USA – od archidiecezji do diecezji, przez dekanaty i parafie, aż po domostwa. Narodowe Centrum Eucharystyczne ze swoim autorytetem Konferencji Biskupów Katolickich z USA i przy wsparciu zaangażowanych ludzi świeckich, poprzez publikacje i reklamy entuzjastycznie rozpoczęło strategiczną inwestycję w odnowę duchową amerykańskiego społeczeństwa. Jest to projekt na dużą skalę, a nie jednorazowe wydarzenie. Ten trzyletni program skupia się na podążaniu za Jezusem i naśladowaniu apostołów, którzy pozostawili swoje obowiązki oraz rodziny i postanowili pójść za Panem²³.

W pierwszym roku działalności Konferencji Biskupów Katolickich USA (USCCB) rozpoczęto przygotowania do odnowy na poziomie diecezjalnym. Biskupi, we współpracy z duchowieństwem i świeckimi, postanowili podjąć działania mające na celu uświadamianie wiernych na temat Eucharystii. W diecezji Biloxi biskup Louis F. Kihneman stał się dla księży prawdziwym wsparciem, zachęcając ich do uczestnictwa we wspólnych adoracjach, rozmowach i posiłkach. Biskup bardzo przejął się hasłem św. Jana Pawła II: „*Ecclesia de Eucharistia vivit – Kościół żyje dzięki Eucharystii*”²⁴. Przekazywał im również swoje refleksje poprzez listy i publikacje, w których podkreślał, jak wielką nadzieję czerpie ze słów *Ewangelii według św. Jana*: „Ja jestem chlebem żywym, który zstąpił z nieba. Jeśli kto spożywa ten chleb, będzie żył na wieki. A chleb, który Ja dam, jest moim ciałem za życie świata” (J 6, 51–58). W jednej ze swoich książek Biskup Louis opisał piękno domowego kościoła, który jest w Polsce²⁵.

²⁰ Por. New Letter Volume LVIII June 2022.

²¹ Por. Benedykt XVI, Encyklika *Deus caritas est*, 1.

²² Tamże.

²³ Por. New Letter Volume LVIII June 2022.

²⁴ Jan Paweł II, Encyklika *Ecclesia de Eucharistia*, 1.

²⁵ Zob. Bp. Louis F. Kihneman III, *Misso Nostra – Our Mission, Living out the Great Commission of Jesus*, s. 48, <https://biloxidiocese.org/news/missio-nostra-en-letter>.

Wiele parafii postanowiło zorganizować wydarzenia, rekolekcje i spotkania tematyczne. Dla wielu parafian było to wydarzenie znaczące, niektórzy natomiast nie do końca wiedzieli, jak mogą się zaangażować lub w jaki sposób brać w nich udział. Osobiście pamiętam pierwszą uroczystość Bożego Ciała w mojej parafii pod wezwaniem Serca Jezusowego w Hattiesburg w stanie Mississippi. Parafianie, nawet najstarsi, nie wiedzieli do końca, czym jest procesja eucharystyczna. Mimo trudności udało mi się zorganizować procesję wewnątrz kościoła, która była namiastką tych przeżywanych w krajach Europy. Wszelkie elementy dekoracji Najświętszego Sakramentu, zapach kadzidła, baldachim, dwa ołtarze oraz wspólny śpiew suplikacji wzbudziły wiele pozytywnych emocji wśród wiernych. To wydarzenie wzbudziło także wiele refleksji, co można było dostrzec w pytaniach, rozmowach i spowiedziach po przeżytym nabożeństwie. Nie przypominam sobie, aby moi parafianie byli tak zamyśleni nad tajemnicą Eucharystii. Większość obecnych nie doświadczyła nigdy w swoim życiu adoracji, a tym bardziej procesji eucharystycznej.

Narodowy Kongres Eucharystyczny w mieście Indianapolis, w stanie Indiana, to zgromadzenie, w którym uczestniczyło blisko 60 000 wiernych z USA. Było to wyjątkowe doświadczenie, przynoszące głęboką wdzięczność i odnowę duchową. Opowieści uczestników tej inicjatywy ukazują siłę Eucharystii i jedność wspólnoty zgromadzonej wokół Chrystusa²⁶. Przybywający do Indianapolis uczestnicy kongresu poczuli elektryzującą energię bijącą od zgromadzenia. W tłumach uczestników można było dostrzec znaczącą różnorodność – ludzi w każdym wieku, z różnych regionów, przybyłych z miłości do Eucharystii. Było to jak wyznanie wiary, jak żywe świadectwo Kościoła. Doświadczenie wspólnoty, pełne wzajemnego zrozumienia i jedności, okazało się niezwykle poruszające²⁷. Szczególnie inspirowane były sesje z zaproszonymi mówcami, którzy dzielili się swoimi refleksjami na temat wiary i Eucharystii. Jedno z wystąpień, które na długo zapadło w pamięć, dotyczyło roli Eucharystii w codziennym życiu wierzącego. Eucharystia nie jest jedynie chwilą niedzielnego spotkania. To żywe, dynamiczne doświadczenie obecności Chrystusa, w której radujemy się. Poprzez przeistoczenie chleba i wina w Ciało i Krew Pana otrzymujemy istotę tajemnicy Kościoła²⁸. Myśl ta stała się dla uczestników wyzwaniem, zachęcającym do pogłębionej refleksji nad codziennym życiem i do wprowadzenia tej duchowej obecności w każdy dzień. Jednak najbardziej wzruszający moment kongresu miał miejsce podczas adoracji Najświętszego Sakramentu. Cisza tysięcy zgromadzonych wiernych, pogrążonych w głębokiej kontemplacji, miała w sobie niezwykłą moc. Była to chwila, która wskazywała, że Chrystus jest obecny na tym spotkaniu w sposób osobisty dla każdego uczestnika²⁹.

²⁶ Zob. National Eucharistic Congress, <https://www.eucharisticcongress.org/>.

²⁷ Wywiad z klerykiem z seminarium Notre Dame New Orleans.

²⁸ Por. Jan Paweł II, Encyklika *Ecclesia de Eucharistia*, 1.

²⁹ Wywiad z klerykiem z Seminarium Notre Dame New Orleans.

Dla uczestników Narodowy Kongres Eucharystyczny okazał się niezapomnianym punktem duchowej drogi, przypominając o sile wspólnoty i pięknie Eucharystii. Stał się przeżytym *credo*, potężnym przypomnieniem głębi wiary i siły, która płynie z jedności wokół Chrystusa. Jak pisze papież Benedykt XVI: „Św. Tomasz szczególną uwagę poświęca tajemnicy Eucharystii, którą otaczał tak wielkim nabożeństwem, że, jak piszą jego dawni biografowie, miał zwyczaj przystawiać głowę do tabernakulum, tak jakby chciał usłyszeć bicie Bożego i ludzkiego Serca Jezusa”³⁰. Takim owocem odnowy eucharystycznej stał się *Eucharistic Revival*. Miał on szczególne znaczenie dla tych, którzy byli skłonni, jak nigdy dotąd, podążać za Chrystusem.

Procesje eucharystyczne przeszły wzdłuż i wszerz kraju, tworząc na mapie Stanów Zjednoczonych symboliczny obraz krzyża. Procesja eucharystyczna *Source and Summit* zgromadziła około 7000 uczestników, którzy 27 maja 2024 roku przeszli Summit Avenue w St. Paul, Minnesota, prowadząc od Seminarium Duchownego św. Pawła do Katedry św. Pawła. Wydarzenie to stanowiło część Narodowej Pielgrzymki Eucharystycznej, podczas której odradzała się wiara, przynosząc świeże perspektywy dla rozwijającego się Kościoła³¹.

Pielgrzymki stała się czasem licznych nawróceń oraz umocnienia w wierze. W trakcie przejścia procesji eucharystycznej w stanie Teksas, 28 maja 2024 roku, uwagę jednego z uczestników zwrócił młody mężczyzna siedzący na poboczu. Okazało się, że ten młody człowiek, wychowany w wyznaniu protestanckim, nigdy wcześniej nie widział procesji eucharystycznej. Gdy ujrzał monstrancje i ludzi podążających za Jezusem, chwilę później można było zobaczyć również jego. Biegł za procesją, prosząc uczestników o modlitwę i możliwość przyłączenia się. Opowiadał, że tego samego ranka – jeszcze przed doświadczeniem procesji – po raz pierwszy od lat, próbował się modlić. Otworzył Biblię i zastanawiał się, czy Pan go usłyszy. Gdy procesja, a wraz z nią Jezus Chrystus, przechodziła obok, poczuł coś innego niż dotychczas. Zrozumiał, że pragnie iść za Jezusem w Eucharystii, a w jego sercu narastała gorliwość i mnóstwo pytań o dalszą ścieżkę wiary. Ostatecznie dołączył do pielgrzymów i pozostał z nimi aż do Indianapolis³².

5. Perspektywy na przyszłość

Narodowy Kongres Eucharystyczny jest określany jako punkt zwrotny dla Kościoła w Ameryce, mający na celu ożywienia wiary i przywrócenia pełnego uczestnictwa w Eucharystii. Wiele osób nazywa Kongres „Światowymi Dniami Młodzieży” dla tych, którzy pragną głęboko świadomego przeżywania obecności Jezusa w Najświętszym Sakramencie. W USA mówi się, że papież św. Jan Paweł II

³⁰ Benedykt XVI, *Św. Tomasz z Akwinu (I-III)*, „L'Osservatore Romano” 2010, nr 8–9, s. 54.

³¹ Zob. National Eucharistic Congress, <https://www.eucharisticcongress.org/>.

³² Wywiad z klerykiem z Seminarium Notre Dame New Orleans.

zapoczątkował nową erę duchowości podczas Światowych Dni Młodzieży w Denver. Natomiast w Indianapolis centralną postacią modlitewnego spotkania stał się Jezus obecny w Eucharystii³³. Biskup Andrew Cozzens, w ramach Eucharystycznego Odrodzenia, rozpoczął Kongres, klęcząc przed monstrancją i wypowiadając słowa: „Panie, chcieliśmy oddać Ci pierwsze słowo na Twoim Narodowym Kongresie Eucharystycznym”³⁴. Z kolei Tim Glemkowski, świecki lider Kongresu, zakończył wydarzenie, mówiąc: „Spójrzcie, co zrobiliśmy dla Jezusa!”, po czym dodał: „Spójrzcie, co Jezus zrobił dla nas”³⁵. Do organizacji i przebiegu wydarzenia zaangażowano wiele osób świeckich, co miało na celu wzmocnienie ich poczucia odpowiedzialności za głoszenie Ewangelii w codziennym życiu.

Kongres Eucharystyczny skierował uwagę na fundamentalną rolę sakramentu spowiedzi w życiu Kościoła. Wyrazne wezwanie: Komunia święta i spowiedź są nierozłączne³⁶, odbiło się donośnym echem, przypominając uczestnikom o znaczeniu duchowej czystości. W nawiązaniu do rzeczywistości nieba, czyśćca i piekła podkreślono, że wielu ludziom brakuje wiedzy, na której mogliby oprzeć swoje rozumienie. Droga Kościoła do pełnego uczestnictwa w Eucharystii musi być zakorzeniona w sakramencie pokuty – zgodnie stwierdzili zarówno księża, jak i świeccy liderzy. Przypomnieli, że autentyczne odrodzenie duchowe zaczyna się od pokuty, której prawdziwym wyrazem jest spowiedź sakramentalna. Kościół w Ameryce, dążąc do odnowy wiary, klękał wspólnie z tysiącami osób, które złożyły swoje wyznanie i prosiły o Boże miłosierdzie. Duchowni, wzruszeni liczbą wiernych powracających do stanu łaski, podkreślali, że to wydarzenie było prawdziwym świadectwem duchowej przemiany. Proboszcz z Ars powiedział kiedyś: „Myślicie, że nie ma sensu otrzymanie dziś rozgrzeszenia, skoro jutro znów popełnicie te same grzechy”³⁷. Tym argumentem można by podsumować walkę o przystępowanie do sakramentu pokuty. Człowiek nieustannie musi zmagać się z tymi samymi słabościami, toteż ważne jest, by nie poddawać się obojętności, która prowadzi do zaakceptowania własnych niedoskonałości i osłabienia ducha³⁸.

Istotnym elementem Narodowego Odrodzenia Eucharystycznego było uwzględnienie szczególnej potrzeby dotarcia z jego przesłaniem do dzieci i młodzieży. W Stanach Zjednoczonych, gdzie w publicznych szkołach nie prowadzi się lekcji religii, brak tego elementu edukacji religijnej może skutkować powierzchownym rozumieniem podstawowych prawd wiary. Tymczasem, jak pisze ks. Piotr Tomasik, szkolne lekcje religii odgrywają kluczową rolę w pogłębianiu intelektualnego wymiaru wiary oraz w przygotowaniu do katechezy inicjacyjnej, która

³³ Por. National Eucharistic Congress, <https://www.eucharisticcongress.org/>.

³⁴ Tamże.

³⁵ Tamże.

³⁶ *Kodeks Prawa Kanonicznego*, Pallottinum, Poznań 1984, 916.

³⁷ Benedykt XVI, *List do seminarzystów*, 18.10. 2010, 168

³⁸ Por. tamże.

stanowi fundament świadomego i dojrzałego uczestnictwa w sakramentach, w tym w Eucharystii³⁹. W związku z tym konieczne jest opracowanie i wdrożenie takich form przekazu, które będą atrakcyjne dla młodszych pokoleń i jednocześnie umożliwią im głębsze zrozumienie tajemnicy obecności Chrystusa w Eucharystii. Podczas tego spotkania Jezus zjednoczył wszystkich uczestników, stając się jednocześnie początkiem i końcem⁴⁰.

Niniejszy artykuł omówił wyzwania i działania Kościoła katolickiego w USA w zakresie ożywienia wiary eucharystycznej. W obliczu osłabienia wiary w rzeczywistą obecność Chrystusa w Eucharystii, Kościół podjął inicjatywę Narodowego Odrodzenia Eucharystycznego (2022–2025), której celem jest pogłębienie relacji wiernych z Jezusem. Centralnym punktem tego odrodzenia jest Kongres Eucharystyczny, pełen wydarzeń liturgicznych i duchowych, które promują zrozumienie i szacunek dla Eucharystii. Dane pochodzące z badań ukazują, że wiedza katolików na temat nauki o Eucharystii jest niepełna: 69% amerykańskich katolików uważa, że chleb i wino to jedynie symbole, co podkreśla potrzebę edukacji. Różnorodność kulturowa w USA i konkurencyjność form kultu protestanckiego stanowią dodatkowe wyzwania dla katolickiej formacji eucharystycznej. Kościół odpowiada na te problemy poprzez działania edukacyjne i wspólnotowe w parafiach, jak również poprzez zaangażowanie biskupów w przekaz o żywej obecności Chrystusa. Narodowy Kongres Eucharystyczny zgromadził dziesiątki tysięcy wiernych, wzmacniając wiarę i jedność. Owoce tego odrodzenia wskazują na odnowę duchową wiernych i ich głębsze zaangażowanie w życie sakramentalne, co staje się kluczowym krokiem w kierunku odnowy Kościoła w USA.

Narodowe Odrodzenie Eucharystyczne w USA jest odpowiedzią na obecne wyzwania duchowe, przed którymi stoi tamtejszy Kościół katolicki. Inicjatywy takie jak Kongres Eucharystyczny w Indianapolis oraz liczne rekolekcje i wydarzenia parafialne przyczyniają się do pogłębiania zrozumienia i przeżywania tajemnicy Eucharystii przez wielu katolików. Działania te, mające na celu przeciwdziałanie kryzysowi wiary w realną obecność Chrystusa w Najświętszym Sakramencie, przekształcają się w ruch odnowy Kościoła, który ma szansę na nowo rozbudzić wiarę i zaangażować przyszłe pokolenia we wspólne uczestnictwo w Eucharystii. Dzięki zaangażowaniu wiernych, duchowieństwa i biskupów, Kościół w USA pokazuje, że Eucharystia, jako „źródło i szczyt życia chrześcijańskiego”, pozostaje fundamentem wspólnoty. W obliczu sekularyzacji i innych wyzwań społecznych, osłabiających wiarę i poczucie przynależności do Kościoła, Narodowe Odrodzenie Eucharystyczne przypomina o duchowej sile Eucharystii, niosącej nadzieję na przyszłość i nowy rozkwit wspólnoty skupionej wokół Chrystusa. Jest to apel do

³⁹ Por. P. Tomasiak, *Katechetyka fundamentalna*, w: J. Stala (red.), *Historia katechezy i katechetyka fundamentalna*, Biblos, Tarnów 2010, s. 200 n.

⁴⁰ National Eucharistic Congress, <https://www.eucharisticcongress.org/>.

odnowy nie tylko dla katolików w USA, lecz także dla wierzących na całym świecie, aby przypomnieli sobie o istocie bycia świadectwem miłości Boga.

Streszczenie

Artykuł omawia inicjatywę Narodowego Odrodzenia Eucharystycznego w USA (2022–2025), będącą odpowiedzią Kościoła katolickiego na spadek wiary w rzeczywistą obecność Chrystusa w Eucharystii. Głównym elementem inicjatywy był Narodowy Kongres Eucharystyczny w Indianapolis, który, wraz z licznymi wydarzeniami parafialnymi i rekolekcjami, miał na celu pogłębienie zrozumienia i przeżywania tajemnicy Eucharystii. Badania pokazują niedostateczną wiedzę wielu katolików na temat Eucharystii. Badania pokazują niedostateczną wiedzę wielu katolików na temat Eucharystii, co wymaga intensywnej edukacji. Dzięki zaangażowaniu duchowieństwa, biskupów i wiernych inicjatywa przekształciła się w ruch odnowy duchowej, który podkreśla rolę Eucharystii jako fundamentu wspólnoty Kościoła. Jest to nie tylko odpowiedź na kryzys wiary chrześcijańskiej w USA, ale także wezwanie do globalnej odnowy wiary i świadectwa miłości Boga.

Słowa kluczowe: Narodowe Odrodzenie Eucharystyczne, Kościół katolicki USA, odnowa duchowa, kryzys wiary.

Summary

The path of the Church in the United States to fully participate in the Eucharist – challenges, reality, respects

The article discusses the National Eucharistic Revival in the USA (2022–2025), a Catholic Church initiative addressing the decline in belief in the real presence of Christ in the Eucharist. Central to this effort was the National Eucharistic Congress in Indianapolis, accompanied by parish events and retreats aimed at deepening the understanding and experience of the Eucharist. Research reveals gaps in Catholics' knowledge of Eucharistic theology, necessitating extensive education. With the involvement of clergy, bishops, and laity, the initiative has evolved into a spiritual renewal movement, highlighting the Eucharist as the foundation of the Church community. This effort is not only a response to challenges in the USA but also a call for global faith renewal and witness to God's love.

Keywords: National Eucharistic Rebirth, US Catholic Church, spiritual renewal, crisis of faith.

Riassunto

Il percorso della chiesa negli Stati Uniti per partecipare pienamente all'Eucaristia – sfide, realtà, rispetti

L'articolo discute l'iniziativa della rinascita eucaristica nazionale negli Stati Uniti (2022–2025), che è la risposta della Chiesa cattolica a un declino della fede nella vera presenza di Cristo nell'Eucaristia. L'elemento principale dell'iniziativa era il Congresso eucaristico nazionale di Indianapolis, che, insieme a numerosi eventi parrocchiali e ritiri, mirava ad approfondire la comprensione e l'esperienza del mistero dell'Eucaristia. Gli studi mostrano una conoscenza insufficiente di molti cattolici sull'Eucaristia. Gli studi mostrano una

conoscenza insufficiente di molti cattolici sull'Eucaristia, che richiede un'istruzione intensiva. Grazie al coinvolgimento del clero, dei vescovi e dei fedeli, l'iniziativa si è trasformata in un movimento di rinnovamento spirituale, che sottolinea il ruolo dell'Eucaristia come fondamento della comunità della Chiesa. Questa non è solo una risposta alla crisi della fede cristiana negli Stati Uniti, ma anche un appello al rinnovamento globale della fede e alla testimonianza dell'amore di Dio.

Parole chiave: rinascita eucaristica nazionale, chiesa cattolica americana, rinnovamento spirituale, crisi della fede.

Bibliografia

- Benedykt XVI, Encyklika *Deus caritas est*, 25 grudnia 2005.
- Benedykt XVI, *Św. Tomasz z Akwinu (I-III)*, „L'Osservatore Romano” 2010, nr 8–9.
- Benedykt XVI, *List do seminarzystów*, 18 października 2010, 168.
- D'Antonio W.V., *American Catholics in Transition*, Rowman and Littlefield Publishers, Incorporated, Lanham 2013.
- Gray M., *What Do American Catholics Really Know and Believe about the Eucharist?*, „Church Life Journal”, October 17, 2023, <https://churchlifejournal.nd.edu/articles/what-do-catholics-really-know-andbelieve-about-the-eucharist/>.
- Kodeks prawa kanonicznego*, Pallottinum, Poznań 1984.
- Jan Paweł II, Encyklika *Ecclesia de Eucharistia* 17 kwietnia 2003, Księgarnia św. Jacka, Katowice 2003.
- Katechizm Kościoła katolickiego*, Pallottinum, Poznań 2020.
- Kinehman III L.F., *Missio Nostra – Our Mission, Living out the Great Commission of Jesus*, <https://biloxidiocese.org/news/missio-nostra-en-letter>.
- Kopiczko T., *Troska o autorytet w wychowaniu do wiary wobec współczesnych wyzwań kulturowych*, „Studia Gilsoniana” 2021, t. 10, nr 3.
- Leon XIII, *Mirae Caritatis – Papal Encyclicals*. Encyklika Papieska, dostęp 31 stycznia 2024.
- List Biskupa Louis F. Kinehmana III.
- Muth Ch., *Most U.S. Catholics Believe the Eucharist Is Just a Symbol. The Bishops Want to Change That*, „America Magazine” October 26, 2021, <https://www.americamagazine.org/politics-society/2021/10/26/communion-bishops-real-presence-241714>.
- National Eucharistic Congress, <https://www.eucharisticcongress.org/>.
- National Eucharistic Revival: A Grassroots Response to God's Invitation, June 30, 2024.
- New Letter Volume LVIII June 2022.
- Osteen J., *Your Best Life Now*, FaithWords, Murray 2015.
- Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu*, Pallottinum, Poznań 1980.
- Schena C.R., *How to Walk with Young Adults, Part I: The Art of Eucharistic Accompaniment*, „National Eucharistic Revival”, October 30, 2024.
- Smith G.A., *Just One-Third of U.S. Catholics Agree with Their Church That Eucharist Is Body, Blood of Christ*, Pew Research Center, August 5, 2019.
- Spring Summer 2024 Newsletter, *Why Do Catholics Believe the Eucharist Is the Body and Blood of Jesus?*, USCCB, September 15, 2024.

Tomasik P., *Katechetyka fundamentalna*, w: J. Stala (red.), *Historia katechezy i katechetyka fundamentalna*, Biblos, Tarnów 2010.

Tomasz z Akwinu, *Suma teologiczna*, t. 28, tłum. S. Piotrowicz, Katolicki Ośrodek Wydawniczy „Veritas”, Londyn 1974.

United States Conference of Catholic Bishops New Letter – Committee on Divine Worship, USCCB, June 2022, <https://www.usccb.org/>.

O autorze

ks. Tomasz POWROŹNIK – urodzony 17 maja 1982 roku, kapłan diecezji Biloxi w stanie Mississippi od 22 stycznia 2022 roku. Absolwent studiów magisterskich z administracji publicznej w Częstochowie oraz Master of Arts in Pastoral Leadership w Notre Dame Seminary w Nowym Orleanie. Ukończył również kursy języka angielskiego na DePaul University oraz University of Illinois w Chicago (UIC), zakończone egzaminem TOEFL iBT. Przed rozpoczęciem studiów teologicznych ks. Tomasz zdobywał doświadczenie zawodowe, pracując w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) oraz w Orange-Telekomunikacja Polska. Jego życie wypełnia również zaangażowanie w działalność charytatywną – pomagał osobom niepełnosprawnym podczas pielgrzymek w Polsce i współpracował z Polskim Domem Pielgrzyma (PDP). Jako wolontariusz posługiwał także w Szpitalu Matki Bożej w Saint Louis, Missouri. Obecnie doktorant Specjalistycznych Studiów Teologicznych na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.